

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı

DTP

Sayı : 716

Tarih: 26.06.2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Sayın Selma Aliye KAVAF tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96.Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ayla AKAT ATA

Batman Milletvekili

Kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılık tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemli sorun alanlarından birini oluşturmaktadır. Kadına yönelik şiddet ve ayrımcılık sosyal, siyasal ve ekonomik yaşamın her alanında kendini hissettirmektedir. Bu durum kadının en temel hakkı olan, yaşam hakkını tehdit eden boyutlara kadar ulaşmaktadır. Kadın üzerindeki baskı ve şiddet; namus cinayetleri, aile içi şiddet, cinsel taciz ve intiharlarla kamuoyundaki gündemini korumaya devam etmektedir. Kamuoyuna yansıyan pek çok haberde göstermektedir ki töre, aşk, kıskançlık ve namus adı ile tanımlanan cinayetler kadına yönelik şiddetin en yoğun olduğu alanlardan birini oluşturmaya devam etmektedir.

2000 yılında Birleşmiş Milletler özel oturumunun sonuç bildirgesinde "namus" gerekçesi ile işlenen cinayetler kadına yönelik şiddet uygulamaları kapsamına alınmıştır. Böylece namus adı altında gerçekleştirilen kadına yönelik şiddet insan hakları ihlali olarak BM resmi belgelerine ve devletlerin insan hakları konusundaki yükümlükleri arasında yer almıştır.

Nitekim konunun hassasiyeti nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 28/06/2005 tarihli 853 sayılı kararıyla meclis araştırma komisyonu kurulmuştur. Kurulan Komisyona, Birleşmiş Milletler (BM) Nüfus Fonu ve Kalkınma Programı'nın desteklediği Nüfus Bilim Derneği

tarafından "Türkiye'de Namus Cinayetlerinin Dinamikleri; Müdahale Olasılıkları" başlıklı bir rapor sunulmuştur. Raporda, sıfır hoşgörü politikasının geliştirilmesi gerektiğine vurgu yapılarak şu öneriler dile getirilmiştir; tehdit altında olan kadınların ve kız çocuklarının korunması için sığınma evleri, istasyon hizmetleri açmak, şiddet hattı kurmak, kamu görevlilerini toplumsal cinsiyet eşitliği ve namus cinayetlerinin topluma etkileri konusunda eğitmek, milli eğitim sistemini toplumsal cinsiyet eşitliğine daha duyarlı bir şekilde yeniden yapılandırmak, gençleri, erkekleri, kadınları, sivil toplum çalışanlarını, namus cinayetleri konusunda çalışan profesyonelleri eğitmek, aileler için "toplumsal tartışma merkezleri" kurmak, din görevlileri ve topluluk liderleri ile birlikte çalışmak, kadınları ve kız çocukları güçlendirecek eğitimler düzenlemek, gerçekleştirilen yasal değişikliklerin hayata geçirilebilmesi için gerekli girişimlerde bulunulması önerilmektedir.

Bu kapsamda 2006/17 Sayılı Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler başlıklı Başbakanlık Genelgesi yayınlanmıştır. Genelge ile kadın ve erkek arasındaki eşitsizliğin ortadan kaldırılması için gerekli tedbirlerin alınmasını istenmektedir. Kadına yönelik şiddet ve töre/namus cinayetleri konusunda çözüm önerilerinin yaşama geçirilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Valilikler ve ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları koordineli çalışması esas alınmıştır.

Ancak alınan tedbirlere karşın Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı tarafından İl İnsan Hakları Kurullarından gelen raporlar doğrultusunda hazırlanan "2007 Töre ve Namus Cinayetleri" adlı raporda aktarılan 2003-2007 yılları arasında gerçekleşen töre ve namus cinayetlerine ilişkin bilgiler konunun vahametini ortaya koymaktadır. Her yıl 200'ü aşkın insanın töre ve namus cinayeti sonucu yaşamını kaybettiği belirtilmektedir. 81 İl İnsan Hakları Kurullarından alınan raporlar sonucunda 2006 yılına göre 2007 yılında töre ve namus cinayetlerinde ciddi bir değişikliğin gözlemlenmediği aktarılmaktadır. 2003 yılında 159 , 2004'te 204, 2005'te 201, 2006'da 233, 2007'de 231 kişi töre ve namus cinayetleri sonucu yaşamını yitirmiştir. Son 5 yılda töre ve namus cinayetlerinde ölenlerin sayısının ise 1100'ü aştığı aktarılmaktadır.

Konuyla ilgili olarak ;

1. Töre, aşk, kıskançlık, namus adı altında gerçekleştirilen kadın cinayetlerine ilişkin olarak ulusal düzeyde sistematik bir veri tabanı bulunmakta mıdır?
2. 2008-2009 Haziran ayı itibariyle töre, aşk, kıskançlık, namus cinayeti adı altında kaç kişi yaşamını yitirmiştir? Yaşamını yitirenlerin cinsiyet dağılımı nedir? Yaşamını yitirenlerden kaç 18 yaşın altındadır?
3. Töre, aşk, kıskançlık, namus cinayeti işleyen kişilerin yaş dağılımına ilişkin bilgiler nelerdir?

4. 2008-2009 Haziran ayı itibariyle töre,aşk, namus cinayeti adı ile adlandırılan kaç bildirimde bulunulmuştur? Bu türden cinayetleri bildiren kişiler hakkında ne tür tedbirler alınmaktadır?
5. 2006/17 Sayılı Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler adı altında yayınlanan genelge sonrasında kaç kadın töre/namus adı altında öldürülme riski ve kadına yönelik şiddet nedeniyle koruma altına alınmıştır? Böylesi bir tehdit ile karşı karşıya kalan kişiler için ne tür güvenlik önlemleri alınmaktadır?
6. 2006 yılında yayınlanan genelge sonrasında, koruma altına alınmasına karşın yetersiz önlemler nedeniyle kaç kişi yaşamını yitirmiş ve yaralı olarak kurtulmuştur? Koruma altına alınması gerekirken, yakınlarına teslim edilen kişilerin yaşamlarını yitirmesinde rolü olduğu gerekçesiyle kamu görevlilerinden kaç hakkında soruşturma açılmıştır? Açılan soruşturmalar var ise sonuçlarına ilişkin bilgiler nelerdir?
7. Genelge kapsamında ilgili kurumlarla işbirliği halinde çocuk ve kadına yönelik şiddet ile töre ve namus konusunda toplumu bilinçlendirme ve farkındalık yaratılması konusunda çalışmalar yapıldığı aktarılmaktadır.Yapılan bilinçlendirme çalışmalarının geri dönüşümü konusunda ayrıca bir çalışma yapılmakta mıdır?
8. 2006/17 Sayılı Genelgede belirtilen ülke çapında ilgili tüm sivil ve resmi kuruluşları kapsayacak "2006-2010 Töre/ Namus Cinayetlerinin Önlenmesine Yönelik Eylem Planı" kapsamında hayata geçirilen projeler nelerdir?
9. Devletin uluslar arası sözleşmelerden ve yasalardan doğan yükümlülüklerini daha etkili bir şekilde yerine getirebilmesi için yeni çalışmalar ve düzenlemeler gündeminizde midir?